

altsaa skal faa dem herved om Efteraaret, er man nødt til at lade dem gøre Arbejdet færdigt i Løbet af Vinteren, for at de kunne komme op igen til Grønland om Foraaret. Enten det staar i Loven eller ikke, kan man være sikker paa, at Udvalget altid vil gøre sig færdigt i Løbet af Vinteren, da det vil være nødvendigt at have de paagældende oppe i Grønland igen i Løbet af Sommeren. Jeg har derfor ikke haft nogen Betænkelighed ved denne Ændring, og jeg tillader mig at anbefale Landstinget at vedtage den. Jeg takker i øvrigt for den Velvillie, der har været vist Lovforslaget i Landstinget.

Enevold Sørensen: Den Navneforandring, Forslaget er blevet undergivet i det andet Ting, er efter min Formening neppe heldig. Den kommende Lov har nu faaet en Titel, som synes mig at sige ikke saa lidt mere, end hvad man kan læse sig til i Teksten. Vi have nu Loven af 1ste April 1905, hvis § 1, første Stykke, lyder saaledes: „Det grønlandske Kirke- og Skolevæsen staar under umiddelbar Ledelse af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet“, og saa have vi Loven af 27. Maj 1908, hvis § 1, første Stykke, lyder: „Styrelsen af Kolonierne i Grønland udenfor det grønlandske Kirke- og Skolevæsen er henlagt under Indenrigsministeren“. Disse to Paragraffer bestaa jo dog sikkert endnu, de ere uanfægtede og urørte i Hovedsagen. For alt, hvad angaar Styrelsen af Skole- og Kirkevæsenet, er Kultusministeren vedblivende den ledende, den ansvarlige, han har den umiddelbare Ledelse og er den ansvarlige Leder, og for alle de øvrige grønlandske Sager gælder det samme for Indenrigsministerens Vedkommende. Saa have vi nu det her foreliggende Lovforslag. Ogsaa dette Lovforslags § 1, første Stykke, begynder med Omtale af Styrelsen, siger, at „Styrelsen af Kolonierne i Grønland“ — og saa nævnes der, at samtlige Anliggender henlægges under de nævnte Ministerier til en Direktør. Men ogsaa denne Bestemmelse udtaler dog kun, hvad de to ældre Love sige, at Styrelsen af de grønlandske Forhold er under to Ministerier; to Ministerier ere de ansvarlige Ledere af de grønlandske Forhold. Og længere fremme i § 1 hedder det da ogsaa, at „Direktøren forelægger de ham underlagte Sager for vedkommende Minister“, det vil sige, han er en Departementschef, der har Referat til to Ministre, skal have Resolution hos to Ministre, hver paa sit Omraade. Det er ganske

vist et ejendommeligt Forhold, mensaaledes har man nu engang ønsket det. Men overfor dette synes mig derfor den nu indsatte nye Titel: „Fællesstyre“ alt for omfattende og derfor ogsaa misvisende. Det er dog ikke den for de to Ministre fælles Direktør, der skal lede Grønlands Styre: Administration, Handel, Kirke, Skole, men det er som hidtil, og som de to Organisationslove for Grønland bestemme, to Ministre, ansvarlige og styrende hver sit Omraade. Nu kan man vel sige, at det gør ikke saa nøje med en Titel, man skal naturligvis læse Teksten og se, hvad den indeholder, men Titelen kan dog bringe en vis Uklarhed, og jeg er tilbøjelig til at mene, at Teksten i og for sig ikke er meget klar paa alle Omraader. Det Forhold, hvori Direktøren virkelig kommer til at staa til det grønlandske Kirke- og Skolevæsen, vil neppe være udtømmende fastsat eller klart afmærket ved den ene Bestemmelse, at han er Provstens overordnede, og vi vide jo intet om, hvad det i øvrigt er for Sager, der nu ved Loven af 1905 direkte afgøres af Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet eller ved kirkelig Anordning, som efter denne Lov nu skulde henlægges under Direktøren. Ser man, hvad det er for Sager, der nævnes i Loven af 1905, saa synes det gennemgaaende at være Sager, som vedblivende maa blive under Ministrene og ikke kunne henlægges til Direktøren. Men for alle de Tvivlsspørgsmaal, der ved denne nye Lovs Gennemførelse ville frembyde sig, kan det have en vis Betydning, at Titelen nu er bleven en anden, at Lovforslaget nu fører et nyt Flag i Toppen: „Fællesstyre“. Titelen ligesom accentuerer, og noget stærkere end selve Lovforslaget, at Pendulet nu skal svinge til den anden Side. Vi vare enige om i 1908, at de to hidtil forbundne Led af Grønlands Styrelse: Handel og Administration, nu skulde skilles, nu skulde i videste Omfang staa sideordnede og uafhængige. Man mente, at en enkelt Mand ikke kunde styre begge disse Forhold. Det hedder i Bemærkningerne til Lovforslaget af 1908, at „idet man ikke kan forvente at finde forenet hos en enkelt Mand den fornødne alsidige Uddannelse saavel med Hensyn til Administration som i merkantil Henseende“ o. s. v. Dette gøre vi nu om igen — og jeg anser det for rigtigt, at det gøres om igen — ved det foreliggende Lovforslag. Men nu skal denne enkelte Mand ogsaa have det tredie Led under sig, Kirke- og Skolevæsen. Dette nye Forsøg — og andet end Forsøg er det jo